

UUDEN MUSIIKIN LOKAKUU

Pohjois-Suomen XIX nykymusiikkijuhlat

RIITTI

Lauantaina 7.10.2023

Kello 20.00

Tulindbergin sali

Oulun Musiikkikeskus

2.-8.10.
2023

KÄSIOHJELMA

KIITÄMME YHTEISTYÖSTÄ

KIITÄMME TUESTA

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

KIITÄMME — Matka-apuraha, Frin Wolter

Kultur|lx Arts Council
Luxembourg

BARBARA

Metronome
For Mixed Meters

2.–8.10.
UUDEN 2023
MUSIIKIN
LOKAKUU
Pohjois-Suomen XIX nykymusiikkijuhlat

RIITTI

Trio WAS+

Konsertti radioidaan Yle Radio 1 -kanavalla
Ajassa soi -illassa torstaina 9.11.2023 ja
julkaistaan myöhemmin videotaltiointina
UML YouTube -kanavalla.

Lauantaina 7.10.2023
Tulindbergin sali
Oulun Musiikkikeskus

OHJELMA

Gérard Grisey (1946-1998)

Nout (1983/1990) 5'

Juhani T. Vesikkala (s. 1990)

The stakes that we left burning (2023) 25'

Väliaika

Jouko Tötterström (s. 1956)

Kaamos (2023) 10'

Fantasy for Three: Meditations, Songs and Dances
(Kantaesitys)

Hildegard Bingeniläinen (1098-1179) 8'

Ordo Virtutum (1151) (Sovittanut Trio WAS+)

I Who are you, who seem like clouds?

II Clouds A

Jimmy López (s. 1978)

Incubus I (2008) 18'

Hildegard Bingeniläinen (1098-1179) 7'

Ordo Virtutum (1151) (Sovittanut Trio WAS+)

III Clouds B

IV In principio

WAS+ Ensemble

Anna-Sofia Anttonen, saksofoni; Frin Wolter, harmonikka;

Aida Salakka, kontrabasso; Tuukka Tervo, elektroniikka

@trio_was_plus

Trio WAS+.

Rajoja rikkovaa kamarimusisointia

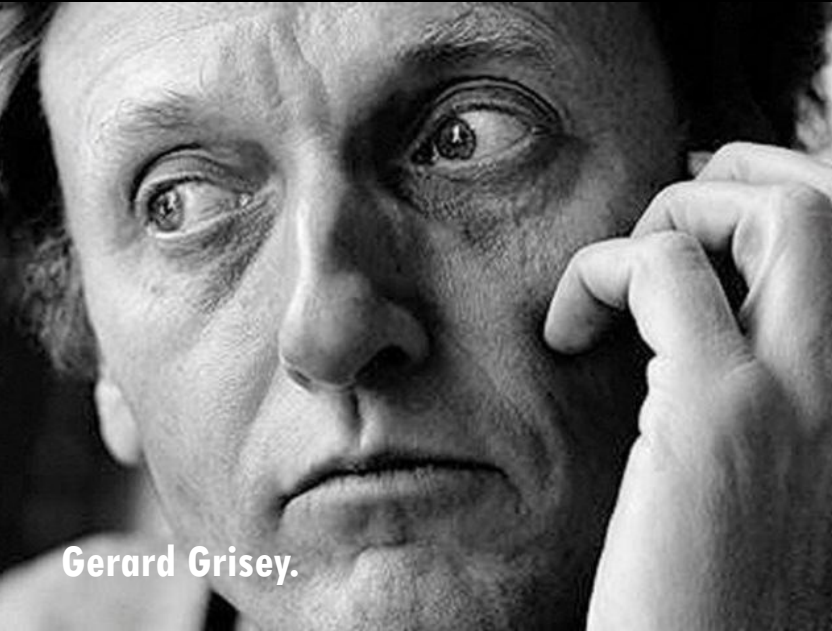
Trio WAS on kokeelliseen nykymusiikkiin ja rajoja rikkovaan kamarimusisointiin erikoistunut yhtye.

Anna-Sofia Anttonen on utelias helsinkiläinen saksofonisti, joka on opiskellut muun muassa Sibelius-Akatemiassa ja Baleaarien konservatoriolla. Erityisen kiinnostunut hän on aikamme musiikista sekä taiteidenvälisyydestä. Anna-Sofia soittaa myös tutkimusmatkailevassa Saxtronauts -saksofoniyhtyeessä, uuteen musiikkiin erikoistuneessa Kaaos Ensemblissä. Hän on myös Uusinta Ensemblen jäsen. Lisäksi hän työskentelee monipuolisesti erilaisissa solistin, orkesteri- ja kamarimuusikon tehtävissä vierailien säännöllisesti muun muassa Kansallisoopperan orkesterissa sekä Radion Sinfoniaorkesterissa. Anna-Sofia on oululaisen Uuden musiikin lokakuu -festivaalin taiteellinen johtaja yhdessä säveltäjä Tuomas Kettusen kanssa vuodesta 2023 alkaen.

Aida Salakka on helsinkiläinen kontrabasisti, joka on valmistunut vuonna 2021 Taideyliopiston Sibelius-Akatemialta musiikin maisteriksi. Hän vierailee aktiivisesti orkesterimuusikkona eri orkestereissa (mm. Lohjan kaupunginorkesteri, Tampere Filharmonia, Oulu Sinfonia, Vaasan kaupunginorkesteri ja Estonian Festival Orchestra). Orkesterisoiton lisäksi häntä kiehtovat poikkitaiteelliset projektit, säveltäminen sekä laulun ja puheen yhdistäminen kontrabassonsoittoon. Aida myös opettaa kontrabassonsoittoa kahdessa musiikkiopistossa.

Tuukka Tervo on monien musiikinlajien parissa vaihtelevissa rooleissa toimiva ääniteknikko, muusikko, tuottaja, säveltäjä ja sovittaja. Tervo mm. äänittää, miksaa ja tuottaa äänitteitä, suunnittelee konserttien äänitekniisiä toteutuksia ja miksaa konsertteja, sekä esittää elo-elektroniikka (live electronics) elektroakustisen musiikin kontekstissa vaihtelevissa kokoonpanoissa, soittiminaan teoksen tarpeiden mukaan vaihtelevat elektroniset laitteistot ja tarkoitusta varten ohjelmoidut äänenmuokkaustyökalut.

Frin Wolter on harmonikansoittaja Luxemburgista. Hän on kouluttautunut Luxemburgissa, Lillessä ja Helsingissä. Hän on lukuisten kilpailujen voittaja ja hänen toimintansa on kansainvälistä erityisesti Duo Kiasman, Trio Accordin, Trio WAS+:n ja United Instruments of Lucilinin kanssa. Frinin monipuolinen kokemus saa hänet ajattelemaan klassisen muusikon perinteisen "laatikon" ulkopuolelta ja hän osallistuukin teatteriprojekteihin, performanssitaitteeseen jne. Kokeneena sovittajana hän sovittaa haitarille kaikentyyppisiä teoksia. Frin on innokas nykyaiteen puolestapuhuja ja tekee yhteistyötä kotimaisten ja kansainvälisten säveltäjien kanssa. Hän on myös pedagogi, joka opettaa harmonikansoittoa ja ottaa osaa kasvatusta- ja osallistaviin musiikkiprojekteihin.

Gerard Grisey.

TEOKSISTA

Anubis et Nout

Spektrimusiikin pioneerinä tunnettu ranskalainen **Gérard Grisey** (1946-1998) sävelsi **Anubis-Nout** -teosparin bassoklarinetille vuonna 1983. Teoksen tilasi klarinetisti Harry Sparnaay, ja se on omistettu samana vuonna raatusti murhatun säveltäjän Claude Vivierin muistolle.

Vuonna 1990 Grisey sovitti teoksesta version basso- ja baritonisaksofoneille yhteistyössä saksofonisti Claude Delanglen kanssa.

Teos tutkii saksofonin äänenväriä ja instrumentin soinnin rikkaita yläsäveliä. Otsikon se saa kahdelta muinaisen Egyptin jumalalta: Anubis on kuolleiden ja mummioinnin jumala, joka suojelee hautoja. **Nout** on maan ylle kaareutuva naishahmo, taivaan jumala ja auringon äiti, jonka vartalo on täynnä tähtiä.

Noitarovio roihuuaa elektroniikan voimin

Juhani Topias Vesikkala-Wittmacher (s. 1990, Helsinki) on säveltäjä, baritoni, instrumentalisti ja opettaja. Hän on suorittanut tohtorin tutkinnon sävellyksen alalta Prahan taideyliopistossa ja Sibelius-Akatemiassa, missä häntä opettivat Tapio Nevanlinna ja Veli Puumala. Vesikkala on opiskellut myös Grazin taideyliopistossa ja elektroniseen musiikkiin keskittyvässä IEM-instituutissa Grazissa.

Vesikkalan sävellykset käsittävät erilaisia akustisia tyyli-lajeja sekä elektronisen ja intermediaalisen musiikin ja improvisoinnin muotoja. Vesikkala on tutkinut pianon multifonisia huiluaääniä ja timbraalista säveltämistä ja analysointia sekä mikrotonaalista musiikkia. Vesikkala voitti Lasten ja nuorten Uno Klami -sävellyskilpailun vuonna 2007 ja Discovering Young Composers of Europe -kilpailun vuosina 2019 ja 2020.

Teoksestaan **The stakes that we left burning (2023)** säveltäjä kertoo:

Teokseni aiheella tartun noitavainoihin trion ja elektroniikan voimin. Tämä paljon käsitelty aihe ihmismielen synkimpien sopukoiden luotaamiseen kuuluu valitsemassani enimmäkseen akateemisissa englanninkielisissä teksteissä, joita olen järjestänyt uudelleen 25 minuutin mittaan tarinaksi. Noitahullutuksen valtaan joutuu kolmen soittajan yhteisö. Tällaisista yhteisöjen psykohistorioista on esi-merkkejä ja syitä lukuisia, ja kuulija voi kuvitella tarinaan itseään koskettavimman.

Yhteisön tasapainon tilaa seuraa sitä horjuttava käännekohta ja yhden yhteisön jäsenen osoittelu, jopa 'noidallistaminen'. Syytteitä heitellään, noitaa pakotetaan ja kidutetaan tunnustamaan, ennen kuin syytteitä luetaan virallisesti oikeudenkäynnissä jonka ei koskaan pitäisi edes päästä alkamaan. Noita tuomitaan menettämään henkensä, menetettyään aiemmin ihmisyytensä ja yhteisön jäsenyytensä. Rovio jo kytee vähintään alitajuisesti. Noita yrittää turhaan vedota oikeudentajuun tai jälkipolviin.

Vaikka tekstivalintani jäsentävät löyhästi tähän kertomukseen seitsemän vaihetta, näkökulmat vaihtuvat tiuhaan. Haluan estää kuulijaa osoittelemasta tai samaistumista kumpaankaan osapuoleen, koska tarinan kärsijöinä ovat yhtä lailla

kolmannet välinpitämättömät tai osaansa tyytyvät osapuolet. Kaikissa kuulijoissa on kyky oikein toimimalla herättää epäilystä tai kateutta, tai toisaalta suureen ääneen kadehtia toisen onnistumista ja vapautta valita, ja pukea tämä kateus väitteiksi ja syytteiksi. Tarjoan kuultavaksi teoksessani menneet, nykyiset ja tulevat ihmisoikeustaistelut, koko ihmisyyden ristiriitaisen kirjon ja sen ylistyksen.

Juhani T. Vesikkala

Juhani T. Vesikkala.

Jouko Tötterström.

Kaamoksen inspiroivat sävyt

Jouko Tötterström (s. 1956) on oululainen musiikin tohtori, pianisti, pedagogi ja säveltäjä. Hän opiskeli sävellystä Erland Sundquistin, Paavo Heinisen ja Kari Kuosmasen johdolla. Tötterström on tehnyt merkittävän elämäntyön pianonsoiton yliopettajana Oulun konservatoriossa ja Oulun ammattikorkeakoulussa, mistä tehtävästä eläköityi reilu kuukausi sitten. Tötterström on toiminut Uuden Musiikin Lokakuun taiteellisena johtajana ja Nykymusiikkiseura Lokakuun puheenjohtajana.

Tötterströmin sävellystuotanto on laaja. Hänen musiikkinsa on soinnut laajalti esimerkiksi Oulu Sinfonian sekä useiden eri solistien ja kamariyhtyeiden toimesta Suomessa ja ulkomailla. Erityisenä Jouko Tötterströmin musiikin airuena tunnetaan esimerkiksi pianotaiteilija Laura Mikkola.

Teoksestaan **Kaamos (2023)** säveltäjä kertoo:

On kiehtovaa säveltää kokoonpanolle, jolle ei ole tehty musiikkia kovinkaan paljoa aikaisemmin. Tällainen mahdollisuus kohtasi minut, kun pääsin säveltämään uutta teosta WAS+ -triolle, joka on perustettu tänä vuonna. Se, miten teokseni sointi alkoi hahmottua päässäni, oli mielenkiintoista, kun juuri minkäänlaisia vertailukohtia ei ollut.

Teoksen nimi ja sen lisänimi kertovat paljon siitä maaperästä, josta musiikkini tähän sävellykseen syntyi. Kaamos ymmärretään usein raskaaksi pohjoisen talven ilmiöksi, mutta minä näen siinä paljon luovaa työtä inspiroivaa. Voisi sanoa, että pimeässä on erilaisia valon vivahteita ja värejä, ja tuo arktinen aika soi erilaisia säveliä kuin keskikesän huima kirkkaus.

Trion eri soittimet tuovat kukin omia repliikkejään musiikkiin ja antavat värejään ja sävyjään eri rekistereissä kommentoiden toisiaan, kontrastoiden tai yhdessä samaa tarinaa kertoen. Kuulija voi ymmärtää teoksen ja kaamoksen niin kuin oma mielikuvitus sen tekee. Kuulemme mietiskeleviä, laulullisia ja tanssillisia aiheita. Mitä kaamos on sinulle?

A close-up portrait of a man with dark hair, a mustache, and a goatee, looking directly at the camera with a slight smile. He is wearing a dark jacket over a black shirt. The background is a neutral, light gray.

Paholaisen tekosia

Perulainen säveltäjä **Jimmy López** (s. 1978) opiskeli sävellystä Sibelius-Akatemiassa vuosina 2000–2007 opettajinaan Veli-Matti Puumala ja Eero Hämeenniemi valmistuen musiikin maisteriksi. Tällä hetkellä hän jatko-opiskelee musiikin tohtoriksi Kalifornian yliopistossa, Berkeleyssä Yhdysvalloissa. Lópezille on myönnetty useita sävellyspalkintoja.

Jimmy Lópezin **Incubus (2008)** on suunnattu ennemmin esiintyjille kuin soittimille. Esiintyjen tulee soittamisen lisäksi huutaa, puhua ja tehdä kehoillaan ja soittimillaan perkussiivisia efektejä. Teos ei sinänsä ole teatteriesitys, mutta esiintyjien odotetaan hyödyntävän näyttämöllisiä kykyjään.

Teoksessa kuultava **Paul Williamsin** runo **The Poem** kuvailee Incubuksen uhkaavaa maailmaa, jossa keskiaikaisen legendan mukaan paholaisen uskottiin olevan öisin yhdynnässä nukkuvien naisten kanssa. Teoksessa on fragmentteja runosta ajoittain ymmärrettävänä puheena ja ajoittain kaoottisina, päällekkäisinä monologeina, jotka luovat Incubuksen kieroutunutta, pirullista ja viettelevää (orgasmic desire = hekumallinen halu) tunnelmaa.

Ordo Virtutum (Hyveiden näytelmä) on monitaitoisen nunnan **Hildegard Bingeniläisen** (1098-1179) säveltämä laulunäytelmä vuodelta 1151. Teoksen perusajatuksena on ihmiskunnan kestävyys hyvän ja pahan välisessä taistelussa.

Hildegard Bingeniläisen laatima musiikki on alunperin tyyliältään yksiaänistä laulumusiikkia. Nyt kuultavat sovitukset on laatinut Trio WAS+ huhtikuussa 2023 Vanhan Kaivoksen residenssissä Outokummussa.

2.–8.10.
UUDEN 2023
MUSIIKIN
LOKAKUU

Pohjois-Suomen XIX nykymusiikkijuhlat

www.lokakuu.fi